

כמה מצוות יש בתקיעת שופר כשמכוונים כהוגן

כתוב בספח"ק מאור ושמש (רמזי ר"ה ד"ה אשרי העם): כמו שאמר אדמו"ר הרה"ק רבינו אלימלך זצוק"ל על הגמרא (ר"ה טו). למה תוקעין רחמנא אמר תקעו, ופירש הוא ז"ל שהגמרא מקשה למה תוקעין, כלומר מה היא הכוונה של התקיעות, ותל' רחמנא אמר תקעו, פל' שזאת תהיה עיקר הכוונה לעשות רצון הבורא ב"ה, וע"י תקיעתינו לעשות רצון הבורא ב"ה אנו ממתיקין הגבורות ונהפכו לרחמים.

- ❖ (א) מצוות תקיעת ושמיעת שופר, כמו שכתוב בתורה (במדבר כט, א) ובחודש השביעי באחד לחודש יום תרועה יהיה לכם.
- ❖ (ב) מצוות תשובה, כמו שכתוב בתורה (דברים ד, ל ושם ל, ב) ושבתי עד ה' אלקיך, כמבואר ברבינו יונה (תחילת ספר שערי תשובה) וברמב"ן (דברים ל, יא).

זה לשון הרמב"ם ז"ל (הל' תשובה פ"ג ה"ד): אע"פ שתקיעת שופר בר"ה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עזרו ישינים משינתכם והקיצו נרדמים מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה וזכרו בוראכם. אלו השוכחים את האמת בהבלי הזמן ושוגים כל שנתם בהבל וריק אשר לא יועיל ולא יציל, הביטו לנפשותיכם והטיבו דרכיכם ומעלליכם, ויעזבו כל אחד מכם דרכו הרעה ומחשבתו אשר לא טובה. וכתב רבינו סעדי' גאון ז"ל (טעם ב) על מצוות תקיעת שופר בר"ה, שהוא יום ראשון לעשי"ת ותוקעין בו בשופר להכריז על ראשינו כמי שמזהיר ואומר כל הרוצה לשוב ישוב.

- ❖ (ג) מ"ע של (ויקרא כב, לב) ונקדשתי בתוך בני ישראל.
- כך אמרו בגמ' (ר"ה טו). אמר רבי אבהו למה תוקעין בשופר של איל, אמר הקב"ה תקעו לפני בשופר של איל כדי שאזכור לכם עקידת יצחק בן אברהם, ומעלה אני עליכם כאילו עקדתם עצמכם לפני. וכתב רבינו סעדי' גאון ז"ל (טעם ו) על מצוות תקיעת שופר בר"ה, להזכירנו עקידת יצחק שמסר נפשו לשמים, וכן אנחנו נמסור נפשינו על קדושת שמו ויעלה זכרונו לפניו לטובה.

- ❖ (ד) מ"ע של (דברים ו, יג) את ה' אלקיך תירא.
- כתב רבינו סעדי' גאון ז"ל (טעם ז) על מצוות תקיעת שופר בר"ה, כשנשמע תקיעת שופר נירא ונחרד ונשבר עצמנו לפני הבורא, כי כך הוא טבע השופר מרעיד ומחריד, כמו שכתוב (עמוס ג, ו) אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו.

- ❖ (ה-ו) מ"ע של (דברים יז, י) ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך, ומצוות ל"ת של (שם, יא) לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, שכל מצוה שאין אנו יודעים היאך לקיימה אי לאו דחז"ל פירשוה לנו הרי הן ג"כ בכלל הני תרי מצוות. וראה בגמרא (ר"ה ל:): מנין שבשופר וכו' ומנין שפשוטה לפני ולאחריה וכו', הרי דבלא"ה לא היינו יודעין איך לקיים "יום תרועה יהיה לכם".
- וכך כתב הגה"ק בעל ישמח משה זצ"ל בהנהגות טובות (אות כ"ג), וכן יחשוב במצוה שהיא ממדרש חכמים וקבלתן והיא דאורייתא כמו ברכת המזון וכדומה, יחשוב שהוא מקיים עשה מן התורה דברכת המזון, וגם עשה דועשית על פי הדבר, ולא תעשה דלא תסור, וכן ברוב המצוות, ועי"ז יתרבה לו מצוות הרבה מאוד, עכ"ל"ק.

- ❖ (ז) מצוות (שבת לא). צפיה לישועה, שהיא ענף למצוות (שמות כ, ב) אנכי ה' אלקיך וגו', כמבואר בסמ"ק (מצוות התלויות בלב מצוה א').
- כתב רבינו סעדי' גאון ז"ל (טעם ט) על מצוות תקיעת שופר בר"ה, להזכירנו קבוץ נדחי ישראל ולהתאסף אליו, שנאמר (ישע"ל כז, יג) והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור וגו'.

וכך כתוב בסדר היום (סדר תקיעת שופר): בשמוע קול השופר הזה יעלה על לבו יום גאולתינו העתידה שיתקע בשופר גדול.

- ❖ (ח-יד) מ"ע של (דברים ד, ד) ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום.
- כך כתוב בספח"ק תולדות יעקב יוסף (פ' חיי שרה אות ג), שכל מצוה אם עושין באמונה שלימה זוכה לדבק בו יתברך, וכמש"כ (דברים י, כ) ובו תדבק, שהוא תכלית כל התורה והמצוות, וע"ז אמרו חז"ל (מכות כד). בא חבקוק והעמידן על אחת, שנאמר (חבקוק ב, ד) וצדיק באמונה יחיה, שלא בא לגרוע שום מצוה ח"ו, רק בא לזרז שיעשה המצוה באמונה, שיזכה עי"ז לדביקות בו ית' שנקרא חי החיים, עיי"ש.
- נמצא מדבריו, אם מקיים מצוות הנ"ל בכוונה לדבק בו יתברך, אז נתוסף לו מצוה זו על כל מצוה ומצוה.

- ❖ (טו-כב) מ"ע של (דברים יא, יג) ולעבדו בכל לבבכם.
- כך כתב הרמב"ן ז"ל בהשגותיו על ספר המצוות (מ"ע ה): עיקר הכתוב ולעבדו בכל לבבכם, מצות עשה שתהיה כל עבודתנו לא-ל יתעלה בכל לבבנו, כלומר בכוונה רצויה שלימה לשמו ובאין הרהור רע.
- נמצא מדבריו, אם מקיים ח' מצוות הנ"ל בכוונה רצויה, אז נתוסף לו על כל מצוה ומצוה גם מצוה זו.

- ❖ (כג-ל) באופן אחר מ"ע של ונקדשתי בתוך בני ישראל.
- לך נא ראה מה שכתב הרמב"ם ז"ל (הל' יסודי התורה פ"ה ה"י) וכן כל הפורש מעבירה או עשה מצוה לא מפני דבר בעולם, לא פחד ולא יראה ולא לבקש כבוד, אלא מפני הבורא ב"ה, כמניעת יוסף הצדיק עצמו מאשת רבו, הרי זה מקדש את השם, עכ"ל.
- נמצא מדבריו, אם מקיים ח' מצוות הנ"ל רק מפני ציווי הבורא ב"ה, אז נתוסף לו על כל מצוה ומצוה גם מצוה זו של קידוש ה'.

יוצא לאור ע"י

מערכת 'הרבה להם תורה ומצוות'

שע"י ביהמ"ד ווייטצען - שיקאגו יצ"ו

773-262-0885 #203